

ผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อวินัยในตนเองของเยาวชน
EFFECT OF ORGANIZING NON-FORMAL EDUCATION ACTIVITIES TO ENHANCE
SELF-DISCIPLINE IN YOUTH

นายณัฏฐภัทร์ คุ่มถนอม *

Natkapat Koomthanom

รศ.ดร.อาชญญา รัตน์อุบล **

Assoc. Prof. Archanya Ratana-Ubol, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ความตรงต่อเวลา การวางแผนการทำงาน การปฏิบัติตามกฎระเบียบ การรู้จักประเมินตน ความเสมอต้นเสมอปลาย และความซื่อสัตย์ การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ประชากร คือ เยาวชน จำนวน 15 คน อายุระหว่าง 10-18 ปี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาความถี่และร้อยละ

ผลการวิจัยหลังการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน จำนวน 12 วัน ให้แก่นักกอล์ฟเยาวชนนั้น พบว่าเยาวชนทุกคนมีพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น โดยภาพรวมกิจกรรมส่งเสริมให้เยาวชนมีความเข้าใจ เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับการมีวินัยในตนเองทั้ง 6 ด้าน ดังนี้ 1) ความตรงต่อเวลา ก่อนการทำกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเยาวชนมีความคิดเห็นต่อตนเองในระดับปานกลาง (63.32) และหลังการทำกิจกรรมมีความคิดเห็นต่อตนเองในระดับมากที่สุด (52.77) 2) การวางแผนการทำงาน ก่อนการทำกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเยาวชนมีความคิดเห็นต่อตนเองในระดับน้อย (49.34) และหลังการทำกิจกรรมมีความคิดเห็นต่อตนเองในระดับมาก (49.98) 3) การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ก่อนการทำกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเยาวชนมีความคิดเห็นต่อตนเองในระดับปานกลาง (65.56) และหลังการทำกิจกรรมมีความคิดเห็นต่อตนเองในระดับมากที่สุด (50.0) 4) การรู้จักประเมินตน ก่อนการทำกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเยาวชนมีความคิดเห็นต่อตนเองในระดับน้อย (48.86) และหลังการทำกิจกรรมมีความคิดเห็นต่อตนเองในระดับมาก (58.65) 5) ความเสมอต้นเสมอปลาย ก่อนการทำกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเยาวชนมีความคิดเห็นต่อตนเองในระดับปานกลาง (78.32) และหลังการทำกิจกรรมมีความคิดเห็นต่อตนเองในระดับมากที่สุด (50.0) และ 6) ความซื่อสัตย์ ก่อนการทำกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเยาวชนมีความคิดเห็นต่อตนเองในระดับปานกลาง (65.0) และหลังการทำกิจกรรมมีความคิดเห็นต่อตนเองในระดับมากที่สุด (46.0)

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: koomthanom@hotmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: Archanya@gmail.com

ISSN1905-4491

Abstract

The objective of the research is to analyze the level of self-directed learning in youth who live in Bangkok which includes 6 aspects; 1) punctuality 2) planning 3) obey the role 4) self-awareness 5) consistency and 6) honesty. This research is an experimental research. The sample was 15 youth who have experience to play golf less one year, age between 10-18 years old. A measure of the level of self-discipline in itself used as a research tool. Data was analyzed by using the frequency and percentile.

The results showed that after the non-formal education activities for 12 days youth has a development and changes in the best way. The overall youth activities began to understand. To learn about self-discipline as well as 6 aspects; 1) punctuality: before non-formal education activities, young people have their opinion on medium level (63.32) but after non-formal education activities they have their opinion on the most level (52.77) 2) planning: before non-formal education activities, young people have their opinion on the low level (49.34) and increase after non-formal education activities they have their opinion on high level (49.98) 3) obey the role: before non-formal education activities, young people have their opinion on medium level (65.56) on the other hand after non-formal education activities they have their opinion on the most level (50.0) 4) self-awareness: before non-formal education activities, young people have their opinion on low level (48.86) but after non-formal education activities they have their opinion on high level (58.35) 5) consistency: before non-formal education activities, young people have their opinion on the medium level (78.32) and after non-formal education activities they have their opinion rise to the most level (50.0) and 6) honestly: before non-formal education activities, young people have their opinion on the medium level (65.0) on the other hand, after non-formal education activities they have their opinion on the most level (46.0).

คำสำคัญ: กิจกรรมการเรียนนอกระบบโรงเรียน/ความมีวินัยในตนเอง/เยาวชน

KEYWORDS: NON-FORMAL EDUCATION ACTIVITIES/SELF-DISCIPLINE/YOUTH

บทนำ

การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าขึ้นอยู่กับทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม มีจิตใจงดงาม และมีวินัยในตนเอง หากคนในชาติขาดวินัยผลที่จะเกิดตามมา คือ ความสับสนวุ่นวาย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเยาวชนของชาติ โดยเฉพาะเยาวชนในกลุ่มที่ไม่มีโอกาสได้เข้ารับการศึกษาระบบตามหลักสูตร การเรียนการสอน ของกระทรวงศึกษาธิการ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเยาวชนในด้านจิตใจ ทำให้มีความคิด การกระทำที่แตกต่างและหลากหลายโดยไม่มีขอบเขต ซึ่งพฤติกรรมที่เกิดขึ้นขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของแต่ละบุคคล ทำให้บุคคลนั้นไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ ในเรื่องความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา ความเชื่อมั่นในตนเอง และความอดทน ส่งผลให้เยาวชนขาดความมีวินัยในตนเอง ทำให้มีคุณลักษณะไม่พึงประสงค์ต่อสังคมและประเทศชาติ

จากสถิติคดีของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในปี 2557 พบว่ามีคดีที่เกิดขึ้นทั้งหมด 36,467 คดี โดยผู้กระทำความผิดมีอายุระหว่าง 15-18 ปี จำนวน 32,011 คน คิดเป็นร้อยละ 87.78 เมื่อจำแนกตามการศึกษาพบว่าผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 16,987 คน คิดเป็นร้อยละ 46.58 และเมื่อจำแนกตามฐานความผิดพบว่าคดีที่เกิดขึ้นอันดับ 1 คือ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ จำนวน 16,679 คดี คิดเป็นร้อยละ 45.74 รองลงมา คือ ความผิดเกี่ยวกับการลักทรัพย์ จำนวน 6,956 คดี คิดเป็นร้อยละ 19.07 จากข้อมูลข้างต้นกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกล่าวว่าปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนนั้น มีสาเหตุมาจากเด็กและเยาวชนขาดความมีระเบียบวินัยในตนเอง ไม่สามารถแยกแยะความผิดชอบชั่วดีได้ ซึ่งส่งผลต่อการรับรู้ที่ผิดในการดำรงชีวิต เช่น ขาดสติ ขาดการควบคุมพฤติกรรมของ

ตนเอง ไม่สามารถชี้นำตนเองให้เรียนรู้ในสิ่งที่ถูกต้องได้ ขาดความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ไม่ทำตามกฎระเบียบของสังคม เป็นต้น (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2557)

รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของเยาวชน ซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติเยาวชน จึงควรได้รับการศึกษา อบรม และฝึกฝนจิตใจให้เจริญงอกงามทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและจิตใจ จึงได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับเยาวชนไว้อย่างชัดเจนในแผนพัฒนาเยาวชนแห่งชาติ อันเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ.2555-2559 ซึ่งจะเป็นหนทางในการพัฒนาคุณภาพของเยาวชนไทยให้มีความเพียบพร้อมทุกด้าน โดยมีเป้าหมายหลักให้เด็กและเยาวชนมีความมั่นคงในการดำเนินชีวิต มีความแข็งแรง ทางร่างกายและจิตใจ มีคุณธรรม มีจริยธรรม มีสำนึกเป็นพลเมือง กล้าคิด และแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ตามวิถีประชาธิปไตยและมีความสุข

นอกจากนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ.2555-2559 ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างคุณลักษณะคนให้มีจิตสาธารณะ 5 ประการ ประกอบด้วย 1) จิตแห่งวิทยาการ ได้แก่ การเรียนรู้ตลอดชีวิต คิดเป็น ทำเป็น 2) จิตแห่งการสังเคราะห์ คือ การสังสม ต่อยอดและสร้างวัฒนธรรม ความรู้ 3) จิตแห่งการสร้างสรรคที่เชื่อว่าความคิดสร้างสรรค์สามารถสร้างได้ด้วยการหมั่นฝึกตน 4) จิตแห่งความเคารพ หมายถึง การเปิดใจกว้างพร้อมรับฟังทุกความคิดเห็น และ 5) จิตแห่งคุณธรรม คือ มีความรู้คู่คุณธรรมนำการพัฒนา

ตามเจตนารมณ์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ.2555-2559 มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพของเยาวชนและได้ตระหนักถึงความสำคัญของเยาวชน เนื่องจากเยาวชน โดยเฉพาะเยาวชนที่มีปัญหาในเรื่องต่างๆ เช่น เรื่องอาชญากรรม เรื่องยาเสพติด เรื่องการล่วงละเมิดทางเพศ ปัญหาการใช้ชีวิตของเยาวชนด้านศีลธรรม จริยธรรมด้านการศึกษา ความมีระเบียบวินัย และความซื่อสัตย์ไม่ได้รับความช่วยเหลือเท่าที่ควร ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความช่วยเหลือ เพื่อจะได้เป็นการส่งเสริมให้เยาวชนได้เรียนรู้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันระหว่างปฏิบัติกิจกรรมอันจะส่งผลดีต่อดีก และเยาวชนสอดคล้องกับ แผนงานสิทธิเด็กตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติต่อรายงานการดำเนินงานตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก พ.ศ.2556 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตเด็กและเยาวชน โดยมีเป้าหมายให้เด็กและเยาวชนได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม สำนึกความเป็นพลเมืองวิถีประชาธิปไตย การเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การรู้เท่าทัน และเลือกรับเทคโนโลยีมาใช้ในเชิงสร้างสรรค์ (แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2555-2559, 2556)

จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สาระที่ 3 มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกมและกีฬา เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อีกทั้งยังกำหนดให้ “มีระเบียบวินัยในตนเอง” เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อหนึ่งในมาตรฐานการเรียนรู้ สอดคล้องกับเสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2545) กล่าวว่า วินัยถือเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งของการศึกษา ในการที่จะปรับปรุงและส่งเสริมความประพฤติของเด็กและเยาวชน แม้ว่าวินัยอาจเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนตามกฎหมายหรือข้อบังคับ แต่ไม่ใช่เป็นการขู่เข็ญบังคับ ในทางตรงกันข้ามวินัยมุ่งให้เยาวชนควบคุมตนเอง (Self-Control) มีวินัยในตนเอง (Self-Discipline) และรู้จักปกครองตนเอง

พงษ์พันธ์ สุทธาสิต (2556) กล่าวว่า สังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไป บรรยากาศแห่งความอบอุ่น เป็นมิตร เอื้ออาทรต่อกันและความปลอดภัยที่เคยมีเริ่มจางหายไปจากสังคมไทย ทำให้ทุกฝ่ายมีความกังวลและห่วงใยเมื่อเห็นภาพเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมอยู่ตามสถานที่ต่างๆ สภาพดังกล่าวจะโทษ

เยาวชนกลุ่มนั้นเพียงอย่างเดียวคงไม่ถูกต้อง เนื่องจากผู้ใหญ่และผู้เกี่ยวข้องทุกๆภาคส่วนคงต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมกัน เพราะสังคมวางหลุมพราง สร้างสถานการณ์ให้เด็กและเยาวชนก้าวกล้าลึกเข้าไปในวังวนอบายมุขโดยไม่รู้ตัว จนรัฐบาลต้องนำการจัดระเบียบสังคมออกมาบังคับใช้ ในความเป็นจริงมาตรการดังกล่าวน่าจะเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ เพราะยังมีองค์ประกอบอีกหลายๆอย่างที่จะต้องนำมาปรับปรุงด้วยแนวทางอย่างหนึ่งที่อาจถูกมองข้ามไป เห็นว่าไม่สำคัญเป็นเรื่องใกล้ตัวหรือถูกมองว่าเป็นเรื่องเล่นๆจนทำให้เห็นว่ามีคุณค่าน้อยเกินไป แนวทางดังกล่าวคือการเล่นของเด็กหรือการกีฬา ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์เราตั้งแต่วัยเด็กเป็นต้นมา คำถามคาใจของคนทั่วไปว่า “เด็กเล่นกีฬาแล้วดีจริงหรือ?” การเล่นหรือกิจกรรมกีฬามีคุณค่าต่อผู้เข้าร่วมอย่างไร? อันที่จริงคำตอบนั้นมีอยู่ในตัวมันเองอยู่แล้ว อย่างที่เราทราบโดยทั่วไปว่าเล่นกีฬาแล้วจะได้ประโยชน์ทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ หากบุคคลใดเข้าใจอย่างผิวเผินย่อมเห็นว่ามีความน้อยมาก อาจจะชัดเจนในบางเรื่อง เช่น สุขภาพดี ร่างกายแข็งแรงขึ้น อารมณ์แจ่มใส สนุกสนานร่าเริงมากกว่า แต่คุณค่าจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเล่นกีฬามีอีกมากมายถ้าสามารถเข้าถึงแก่นแท้จริงๆ การเล่นกีฬาช่วยส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลที่ต้องการได้อย่างแยบยลโดยเด็กและเยาวชนมีความพร้อมและอยากเล่นหรือร่วมกิจกรรมกีฬานั้นตามธรรมชาติเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว พวกเขาเหล่านั้นมีความต้องการและสนุกสนานกับการเข้าร่วมกิจกรรมโดยมี การยอมรับ ตั้งใจกระทำกิจกรรมดังกล่าวและจะซึมซับเอาสิ่งที่ดีมีประโยชน์และมีคุณค่าต่อการพัฒนาชีวิตในหลายๆคุณสมบัติอย่างที่ตั้งใจต้องการดังนี้ การเข้าร่วมกิจกรรมการเล่นและกีฬาทำให้สมาชิกของกลุ่มต้องปรึกษาหารือร่วมกัน ตัดสินใจเลือกกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งด้วยกัน ซึ่งส่งเสริมให้พัฒนาด้านประชาธิปไตยในการลงมติ การแสดงถึงการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีนอกจากนั้นยังส่งเสริมพัฒนาด้านการบริหารการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นเป็นทีม ด้วยความเสียสละ ร่วมแรงร่วมใจกันส่งเสริมทักษะในการกำหนดกฎระเบียบและปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนดไว้อย่างมีความสุข ผลของการเล่นและการทำกิจกรรมอาจจะมีทั้งชนะหรือพ่ายแพ้สามารถส่งเสริมการพัฒนาการควบคุมอารมณ์ให้รู้จักอดทน อดกลั้น เสียสละ ผิกฝนสภาพจิตใจให้เป็นบุคคลที่สามารถทนต่อสภาพการณ์ที่บีบคั้น ผิดหวังได้ ตัวอย่างข้างต้นเป็นประโยชน์บางส่วนของการเล่นกีฬาและการทำกิจกรรมที่มีส่วนช่วยในการพัฒนาบุคคลที่เล่นกีฬาให้มีโอกาสพัฒนาตนให้เป็นคนดี มีวินัย มีคุณธรรมติดตัวไปสู่การดำเนินชีวิตในสังคมอย่างถาวร

แนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นกระบวนการที่มีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการศึกษา นอกกรอบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน โดยเป็นแนวคิดที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองของ Knowles (1980) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไว้ ดังนี้

1) คนที่เรียนรู้ด้วยการริเริ่มของตนเอง จะเรียนรู้ได้มากกว่าและดีกว่าผู้ที่เป็นเพียงผู้รับหรือรอให้ครูเป็นผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้เท่านั้น คนที่เรียนด้วยการนำตนเองจะเป็นผู้เรียนที่มีความตั้งใจ มีจุดมุ่งหมายและมีแรงจูงใจในการเรียนรู้สูง สามารถใช้ประโยชน์จากการเรียนรู้ได้ดีกว่า และยาวนานกว่าบุคคลที่รอรับแต่คำสอนเพียงอย่างเดียว

2) การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สอดคล้องกับการพัฒนาทางจิตวิทยาและกระบวนการทางธรรมชาติของมนุษย์ คือ เมื่อตอนยังเป็นเด็ก เป็นธรรมชาติที่จะต้องพึ่งพิงผู้อื่น ต้องการผู้ปกครองทำหน้าที่ปกป้องเลี้ยงดูและตัดสินใจแทนให้ เมื่อบุคคลนั้นเติบโตพัฒนาการด้านต่างๆได้รับการพัฒนาและเป็นอิสระมากขึ้น ไม่ต้องการพึ่งพิงผู้ปกครอง ครู และผู้อื่น การพัฒนาเป็นไปในลักษณะที่เพิ่มความเป็นตัวของตัวเองและซึ่่นำตนเองได้มากขึ้น

3) พัฒนาการใหม่ทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรใหม่ ห้องเรียนแบบเปิด ศูนย์บริการทางวิชาการ การศึกษาอย่างอิสระ โปรแกรมการเรียนรู้ที่จัดให้แก่บุคคลภายนอก การเรียนการสอนด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และอื่นๆ การพัฒนารูปแบบของการศึกษาดังกล่าวด้วยแต่เป็นการผลึกความรับผิดชอบสู่ผู้เรียน ให้เป็นผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นสำคัญ

4) การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จะช่วยความอยู่รอดของชีวิตมนุษย์ในฐานะที่เป็นบุคคลและเผ่าพันธุ์ของมนุษย์ เนื่องจากโลกปัจจุบันเป็นโลกที่แตกต่างไปจากเดิม มีความเปลี่ยนแปลงใหม่ๆเกิดขึ้นอยู่เสมอ และข้อเท็จจริงต่างๆเหล่านี้จะเป็นสาเหตุนำไปสู่ความจำเป็นทางการศึกษาและการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต

จากแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ Knowles สามารถสรุปได้ว่าการเรียนรู้ในยุคปัจจุบันมีวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก เช่น บทบาทของผู้เรียนที่เพิ่มมากขึ้น ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจ รวมไปถึงผู้เรียนปัจจุบันสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเองไม่จำเป็นต้องรอเป็นผู้รับแต่เพียงฝ่ายเดียวเหมือนในอดีต เนื่องด้วยการเปลี่ยนแปลงทางสังคมทำให้มนุษย์ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันในการศึกษาหาความรู้ ซึ่งเมื่อผู้เรียนมีความต้องการที่จะเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนั้นผู้วิจัยเชื่อว่าปัจจัยสำคัญที่จะสามารถช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้ คือ ความมีวินัยในตนเอง สอดคล้องกับ กาญจนา หาสิตะพันธ์ (2535) ที่กล่าวว่า ความสำคัญของวินัยในตนเองมี 2 ประการ ประการที่ 1 คือ เหตุผลเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนตัวแต่ละบุคคล ในเรื่องการแสวงหาความรู้ เนื่องจากปัจจุบันมีอยู่มากมายไม่อาจบรรจุไว้ในหลักสูตรได้หมด แต่ละคนจึงควรแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นอกเหนือจากที่ปรากฏในหลักสูตรของโรงเรียน ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องฝึกให้มีการควบคุมตนเอง มีความเฉลียวฉลาด และมีความเป็นอิสระ เพื่อจะได้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมให้มากที่สุด ประการที่ 2 คือ ชุมชนจะเจริญและมีความมั่นคงยั่งยืนต่อไปได้ จะต้องอาศัยพลเมืองแต่ละคนทำความดีและเสียสละให้แก่ชุมชน ไม่แสวงหาประโยชน์ส่วนตัวเองเท่านั้น

จากการศึกษาปัญหาของเยาวชนในประเทศไทย พบปัญหาสังคมไทยกำลังประสบปัญหาคนขาดระเบียบวินัย ซึ่งส่งผลให้สังคมเต็มไปด้วยอันตรายและความเสียหายหลายประการ ทั้งปัญหายาเสพติด การแก่งแย่งชิงดี ทุจริตและประพฤติมิชอบ ตลอดจนอาชญากรรมต่างๆ ขณะที่โลกปัจจุบันเป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร การมีระเบียบวินัยของสมาชิกในสังคม ถือเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยจัดระบบข้อมูลข่าวสารให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ การที่ยังคงปล่อยให้คนในสังคมอยู่ในสภาพ “ทำอะไรตามใจคือคนไทยแท้” มีแต่ทำให้สังคมเกิดความสับสนและไร้ระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการควรปลูกฝังการมีระเบียบวินัยแก่เด็กในวัยเรียน และกระทรวงวัฒนธรรมควรสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนในวงกว้าง ประเทศไทยก็จะพัฒนาไปเร็วกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ (แนวหน้า , วันเสาร์ที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2558) สอดคล้องกับ สุขุม เกลยทรัพย์ (2550) ได้สำรวจความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ ผู้ปกครองและนักเรียน นักศึกษา จากทั่วประเทศ เกี่ยวกับ “วิกฤติ คุณธรรมเยาวชนไทย” พบว่า คุณธรรมของเยาวชนไทยที่ควรเร่งสร้างและปลูกฝังเป็นอันดับแรก คือ ความมีระเบียบวินัย และจากผลการศึกษาภาพอนาคตและคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ของเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546) ได้ระบุอย่างชัดเจนว่า คนในอนาคตควรเป็นคนที่ระเบียบวินัยในการดำเนินชีวิต ไม่ควรปล่อยให้เกิดสภาพของ “ทำอะไรตามใจ คือไทยแท้” ต่อไป มิเช่นนั้นจะเกิดความสับสน ไร้ระเบียบ ก่อให้เกิดการขาดประสิทธิภาพ ขาดความน่าเชื่อถือ อันเป็นการยากที่จะนำพาประเทศชาติไปสู่ความเจริญก้าวหน้าได้ตามเป้าหมายที่กำลังไว้

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความต้องการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนให้แก่เยาวชนที่สนใจด้านกีฬาอีสปอร์ตได้เรียนรู้และได้รับการปลูกฝังให้มีระเบียบวินัย มีน้ำใจนักกีฬา คือ รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย รู้จักการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า มีวิธีการวางแผนที่ดี เรียนรู้ที่จะพัฒนาทักษะต่างๆของตนเอง มีความเคารพ

ต่อกฎ กติกา มารยาทในการเล่น และเป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยการใช้กีฬา กอล์ฟในการจัดกิจกรรม เนื่องจากกีฬา กอล์ฟเป็นกีฬาที่ต้องมีวินัยในการฝึกซ้อมสูง ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำกีฬา กอล์ฟเชื่อมโยงกับการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชนครั้งนี้ การเริ่มต้นเล่นกีฬา กอล์ฟที่จะช่วยให้ประสบความสำเร็จคือ ความมีระเบียบวินัยในทุกๆด้าน ได้แก่ การตรงต่อ เวลา ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง การรู้จักตนเอง สิ่งต่างๆเหล่านี้เมื่อผู้เล่นปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอจะส่งผลให้ประสบ ความสำเร็จในการเล่นกีฬา กอล์ฟ จากข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่า วินัยในตนเองสามารถช่วยให้บุคคลนั้นมี รูปแบบการใช้ชีวิตประจำวันที่ดีขึ้นและนำมาสู่การปฏิบัติตามกฎหรือระเบียบแบบแผนต่างๆที่ตนเองหรือผู้อื่น เป็นผู้ตั้งกฎเหล่านั้น

วัตถุประสงค์

เพื่อวิเคราะห์ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร หนังสือ วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวินัยในตนเองของเยาวชน และงาน วิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับความมีวินัยในตนเอง เพื่อกำหนดแนวทางในการวิจัย ซึ่งจากการวิเคราะห์ความมีวินัย ในตนเอง สามารถแบ่งออกเป็น 6 หัวข้อ ได้แก่ 1) ความตรงต่อเวลา 2) การวางแผนการทำงาน 3) การปฏิบัติ ตามกฎระเบียบ 4) การรู้จักประเมินตน 5) ความเสมอต้นเสมอปลาย และ 6) ความซื่อสัตย์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

ประชากร คือ เยาวชน จำนวน 15 คน โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกเยาวชนในการเข้าร่วม การวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

- 2.1 เล่นกีฬา กอล์ฟ
- 2.2 มีประสบการณ์ในการเล่นกีฬา กอล์ฟไม่ต่ำกว่า 1 ปี
- 2.3 ผ่านการแข่งขันระดับเยาวชน หรือเคยร่วมการแข่งขันเยาวชน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดระดับความมีวินัยในตนเอง โดยมีขั้นตอนในการสร้าง เครื่องมือวิจัย ดังนี้

- 3.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเองจากหนังสือ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 3.2 สร้างเครื่องมือตามแนวคิดหลักในการวิจัย แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบวัดระดับความมีวินัยในตนเอง ได้แก่ เพศ ระดับ การศึกษา และประสบการณ์ในการเล่นกอล์ฟ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อระดับความมีวินัยในตนเอง แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ 1) ความ ตรงต่อเวลา 2) การวางแผนการทำงาน 3) การปฏิบัติตามกฎระเบียบ 4) การรู้จักประเมินตน 5) ความเสมอ ต้นเสมอปลาย และ 6) ความซื่อสัตย์ รวมทั้งหมด 27 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง จำนวน 1 ข้อ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากแบบวัดระดับความมีวินัยในตนเอง ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยส่งจดหมายขออนุญาตเก็บข้อมูลวิจัยไปที่โรงเรียนสอนกอล์ฟเซวาร์ตัน สาขาธนบุรี
ปาร์ค

4.2 ผู้วิจัยส่งจดหมายขออนุญาตเก็บข้อมูลวิจัยไปที่ผู้ปกครองของเยาวชนทุกคน

4.3 ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมโครงการทำแบบวัดระดับความมีวินัยในตนเอง ก่อนการจัดกิจกรรม

4.4 ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการศึกษาอบรมโรงเรียนให้แก่เยาวชนผู้เข้าร่วมโครงการทุกคน

จำนวน 12 วัน ระหว่างเวลา 9.00-15.00 น.

4.5 ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมโครงการทำแบบวัดระดับความมีวินัยในตนเอง หลังการจัดกิจกรรม

4.6 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบวัดระดับความมีวินัยในตนเองมาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปปรากฏดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพแบบวัดระดับความมีวินัยในตนเองเป็นเพศชายจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 80 เพศหญิง 3 คน คิดเป็นร้อยละ 20

2. ผู้ตอบแบบวัดระดับความมีวินัยในตนเองส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาตอนปลายจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0

3. ด้านประสบการณ์ในการเล่นกอล์ฟ ผู้ตอบแบบวัดระดับความมีวินัยในตนเองส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการเล่นกอล์ฟ 1-3 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 73.3 และ 4-6 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อระดับความมีวินัยในตนเอง ปรากฏผลดังนี้

การวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อระดับความมีวินัยในตนเอง สามารถแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. **ความตรงต่อเวลา** ผลการวิจัยพบว่า ก่อนทำกิจกรรมเยาวชนมีความคิดเห็นต่อความมีวินัยในตนเองในการเริ่มและเลิกฝึกซ้อมได้ตรงตามเวลาที่กำหนดในระดับปานกลาง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 73.3 และหลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นต่อความมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับมาก จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 61.1 ความคิดเห็นต่อความสามารถเดินทางเพื่อมาฝึกซ้อม หรือแข่งขันทันตามเวลาที่กำหนดอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 55.6 ความคิดเห็นต่อความสามารถฝึกซ้อมได้ตามแผนที่วางไว้ในเวลาที่กำหนดอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4 และความคิดเห็นต่อความสามารถในการไปถึงสนามที่ฝึกซ้อม หรือแข่งขันก่อนเวลาที่ตนเองกำหนดไว้อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0

2. **การวางแผนการทำงาน** ผลการวิจัยพบว่า ก่อนทำกิจกรรมเยาวชนมีความคิดเห็นต่อการวางแผนการซ้อมก่อนล่วงหน้าอยู่ในระดับน้อย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4 ความคิดเห็นต่อการวางแผนการเล่นก่อนล่วงหน้าอยู่ในระดับน้อย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 61.1 ความคิดเห็นต่อการวางแผนการแข่งขันก่อนล่วงหน้าอยู่ในระดับน้อย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 ความคิดเห็นต่อความสามารถจัดสรรเวลาส่วนตัว และเวลาสำหรับเล่นกอล์ฟได้อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ

ละ 61.1 และความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการวางกติกาในการฝึกซ้อมอยู่ในระดับน้อย จำนวน 7 คน และระดับปานกลางจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0

3. การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ผลการวิจัยพบว่า ก่อนทำกิจกรรมเยาวชนมีความคิดเห็นต่อความสามารถในการปฏิบัติตามกฎของสถานที่ได้อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 38.9 ความคิดเห็นต่อความสามารถปฏิบัติตามกฎของการแข่งขันได้อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 61.1 ความคิดเห็นต่อความสามารถปฏิบัติตามกฎที่ตนเองตั้งขึ้นได้อยู่ในระดับน้อย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 ความคิดเห็นต่อความสามารถปฏิบัติตามกฎ กติกากลุ่มได้อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 ความคิดเห็นต่อความสามารถปฏิบัติตามกฎในการแต่งกายได้อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 80.0 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4 และความคิดเห็นต่อความสามารถปฏิบัติตามกฎในการฝึกซ้อมได้อยู่ในระดับน้อย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 56.8

4. การรู้จักประเมินตน ผลการวิจัยพบว่า ก่อนทำกิจกรรมเยาวชนมีความคิดเห็นต่อความสามารถในการประเมินความพร้อมและความสามารถของตนเองก่อนและระหว่างการเล่นกอล์ฟอยู่ในระดับน้อย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 55.6 ความคิดเห็นต่อความสามารถในการประเมินข้อผิดพลาดในการฝึกซ้อม หรือการแข่งขันได้อยู่ในระดับน้อย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 61.1 ความคิดเห็นต่อความสามารถจากการประเมินผลการแข่งขันได้อยู่ในระดับน้อย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 55.6 ความคิดเห็นต่อความสามารถประเมินได้ว่าการบริโภคใดที่มีผลดีหรือไม่ดีต่อร่างกายอยู่ในระดับน้อย และปานกลาง ในจำนวนที่เท่ากัน คือ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 55.6

5. ความเสมอต้นเสมอปลาย ผลการวิจัยพบว่า ก่อนทำกิจกรรมเยาวชนมีความคิดเห็นต่อความสามารถในการรักษามารยาทและกาลเทศะต่อตนเองและผู้อื่นในการฝึกซ้อมและการแข่งขันอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 73.3 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4 ความคิดเห็นต่อความสามารถในการฝึกซ้อมและแข่งขันอย่างไม่ย่อท้ออยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 80.0 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 61.1 ความคิดเห็นต่อความสามารถในการยึดถือกฎกติกาไว้เป็นหลักอย่างสม่ำเสมอโดยไม่ได้แย้งอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 80.0 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 ความคิดเห็นต่อความสามารถไปถึงสนามฝึกซ้อม หรือการแข่งขันก่อนเวลาตามที่ตนเองกำหนดเสมออยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 80.0 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4

6. ความซื่อสัตย์ ผลการวิจัยพบว่า ก่อนทำกิจกรรมเยาวชนมีความคิดเห็นต่อความซื่อสัตย์ต่อตนเองในการฝึกซ้อมอยู่ในระดับน้อย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ใน

ระดับมาก จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 38.9 ความคิดเห็นต่อความซื่อสัตย์ต่อเกมการแข่งขันอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 73.3 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 ความคิดเห็นต่อความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่นักกีฬาอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4 ความคิดเห็นต่อความซื่อสัตย์ต่อผู้เข้าร่วมแข่งขันอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 73.3 หลังการจัดกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0

อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่อง ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน ผู้วิจัยมีประเด็นการอภิปราย ดังนี้

1. ความตรงต่อเวลา

ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ส่งผลให้เยาวชนมีพัฒนาการและความคิดเห็นต่อระดับความมีวินัยในตนเองในด้านความตรงต่อเวลา จากความคิดเห็นต่อตนเองด้านความตรงต่อเวลา **ระดับปานกลาง** ต่อการเริ่มและเลิกฝึกซ้อมได้ตรงตามเวลา (73.3) การเดินทางเพื่อมาฝึกซ้อม หรือแข่งขันทันตามเวลาที่กำหนด (53.3) การฝึกซ้อมได้ตามแผนที่วางไว้ในเวลาที่กำหนด (60.0) และการไปถึงสนามที่ฝึกซ้อม หรือแข่งขันก่อนเวลาที่ตนเองกำหนดไว้ (66.7) และหลังการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเยาวชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเปลี่ยนไปใน **ระดับมากที่สุด** ต่อการเริ่มและเลิกฝึกซ้อมได้ตรงตามเวลา (61.1) การเดินทางเพื่อมาฝึกซ้อม หรือแข่งขันทันตามเวลาที่กำหนด (55.6) การฝึกซ้อมได้ตามแผนที่วางไว้ในเวลาที่กำหนด (44.4) และการไปถึงสนามที่ฝึกซ้อม หรือแข่งขันก่อนเวลาที่ตนเองกำหนดไว้ (50.0)

2. การวางแผนการทำงาน

ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ส่งผลให้เยาวชนมีพัฒนาการและความคิดเห็นต่อระดับความมีวินัยในตนเองในด้านการวางแผนการทำงาน จากความคิดเห็นต่อตนเองด้านการวางแผนการทำงาน **ระดับน้อย** ต่อการวางแผนการซ้อมก่อนล่วงหน้า (46.7) การวางแผนการเล่นก่อนล่วงหน้า (46.7) การวางแผนการแข่งขันก่อนล่วงหน้า (53.3) และการมีส่วนร่วมในการวางกติกาในการฝึกซ้อม (46.7) หลังการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเยาวชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเปลี่ยนไปใน **ระดับมาก** ต่อการวางแผนการซ้อมก่อนล่วงหน้า (44.4) การวางแผนการเล่นก่อนล่วงหน้า (61.1) การวางแผนการแข่งขันก่อนล่วงหน้า (33.3) และการมีส่วนร่วมในการวางกติกาในการฝึกซ้อม (50.0) ส่วนความคิดเห็นใน **ระดับปานกลาง** ต่อการจัดสรรเวลาส่วนตัว และเวลาสำหรับเล่นกอล์ฟได้ (53.3) หลังการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเยาวชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเปลี่ยนไปใน **ระดับมากที่สุด** จัดสรรเวลาส่วนตัว และเวลาสำหรับเล่นกอล์ฟได้ (61.1)

3. การปฏิบัติตามกฎระเบียบ

ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ส่งผลให้เยาวชนมีพัฒนาการและความคิดเห็นต่อระดับความมีวินัยในตนเองในด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ จากความคิดเห็นต่อตนเองด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ **ระดับน้อย** ในความสามารถในการปฏิบัติตามกฎที่ตนเองตั้งขึ้น (60.0) และความสามารถในการปฏิบัติตามกฎในการฝึกซ้อมได้ (66.7) หลังการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเยาวชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเปลี่ยนไปใน **ระดับมาก** ต่อความสามารถในการปฏิบัติตามกฎที่ตนเองตั้งขึ้น (50.0) และความสามารถในการปฏิบัติตามกฎในการฝึกซ้อมได้ (55.6) ส่วนความคิดเห็นใน **ระดับปานกลาง** ต่อการปฏิบัติตามกฎของสถานที่ได้ (60.0) ความสามารถในการปฏิบัติตามกฎของการแข่งขันได้ (66.7) ความสามารถในการปฏิบัติตามกฎกติกาได้ (60.0) และความสามารถในการปฏิบัติตามกฎในการฝึกซ้อม

ได้ (80.0) หลังการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเยาวชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเปลี่ยนไป**ระดับมากที่สุด**ต่อการปฏิบัติตามกฎของสถานที่ได้ (38.9) ความสามารถในการปฏิบัติตามกฎของการแข่งขันได้ (61.1) ความสามารถในการปฏิบัติตามกฎกติกากลุ่มได้ (50.0) และความสามารถในการปฏิบัติตามกฎในการฝึกซ้อมได้ (44.4)

4. การรู้จักประเมินตน

ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ส่งผลให้เยาวชนมีพัฒนาการและความคิดเห็นต่อระดับความมีวินัยในตนเองในด้านการรู้จักประเมินตนเอง จากความคิดเห็นต่อตนเองด้านการรู้จักประเมินตนเอง**ระดับน้อย**ในความพร้อมและความสามารถของตนเองก่อนและระหว่างการเล่นกอล์ฟ (53.3) ความสามารถประเมินผลจากการแข่งขันได้ (53.3) ความสามารถประเมินได้ว่าการบริโภคใดที่มีผลดีและไม่ดีต่อร่างกาย (40.0) หลังการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเยาวชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเปลี่ยนไป**ในระดับมาก**ต่อความพร้อมและความสามารถของตนเองก่อนและระหว่างการเล่นกอล์ฟ (55.6) ความสามารถประเมินผลจากการแข่งขันได้ (55.6) ความสามารถประเมินได้ว่าการบริโภคใดที่มีผลดีและไม่ดีต่อร่างกาย (55.6) ส่วนความคิดเห็นในด้านความสามารถประเมินข้อผิดพลาดในการฝึกซ้อม หรือการแข่งขัน ไม่มีการเปลี่ยนแปลงหลังการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนโดยมีความคิดเห็นอยู่ใน**ระดับมาก** (66.7)

5. ความเสมอต้นเสมอปลาย

ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ส่งผลให้เยาวชนมีพัฒนาการและความคิดเห็นต่อระดับความมีวินัยในตนเองในด้านความเสมอต้นเสมอปลาย จากความคิดเห็นต่อตนเองด้านความเสมอต้นเสมอปลาย**ระดับปานกลาง**ในการรักษามารยาทและกาลเทศะต่อตนเองและผู้อื่นในการฝึกซ้อมและการแข่งขัน (73.3) ความพยายามในการฝึกซ้อมและแข่งขันอย่างไม่ย่อท้อ (80.0) การยึดถือกฎกติกาไว้เป็นหลักอย่างสม่ำเสมอโดยไม่ได้แย้ง (80.0) และการไปถึงสนามฝึกซ้อม หรือการแข่งขันก่อนเวลาตามที่ตนเองกำหนดเสมอ (80.0) หลังการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเยาวชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเปลี่ยนไป**ในระดับมากที่สุด**ต่อการรักษามารยาทและกาลเทศะต่อตนเองและผู้อื่นในการฝึกซ้อมและการแข่งขัน (44.4) ความพยายามในการฝึกซ้อมและแข่งขันอย่างไม่ย่อท้อ (61.1) การยึดถือกฎกติกาไว้เป็นหลักอย่างสม่ำเสมอโดยไม่ได้แย้ง (50.0) และการไปถึงสนามฝึกซ้อม หรือการแข่งขันก่อนเวลาตามที่ตนเองกำหนดเสมอ (44.4)

6. ความซื่อสัตย์

ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ส่งผลให้เยาวชนมีพัฒนาการและความคิดเห็นต่อระดับความมีวินัยในตนเองในด้านความซื่อสัตย์ จากความคิดเห็นต่อตนเองด้านความซื่อสัตย์**ในระดับน้อย**ต่อความซื่อสัตย์ต่อตนเองในการฝึกซ้อม (53.3) หลังการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเยาวชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเปลี่ยนไป**ในระดับมาก** (38.9) นอกจากนี้ความคิดเห็นต่อตนเองในระดับปานกลางต่อความซื่อสัตย์ต่อเกมการแข่งขัน (73.3) ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่นักกีฬา (60.0) และความซื่อสัตย์ต่อผู้เข้าร่วมแข่งขัน (73.7) หลังการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเยาวชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเปลี่ยนไป**ในระดับมากที่สุด**ต่อความซื่อสัตย์ต่อเกมการแข่งขัน (50.0) ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่นักกีฬา (44.4) และความซื่อสัตย์ต่อผู้เข้าร่วมแข่งขัน (50.0)

จากผลการวิจัยข้างต้นพบว่าเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนมีพัฒนาการที่สูงขึ้นต่อการมีวินัยในตนเอง ทั้ง 6 ด้าน คือ ความตรงต่อเวลา การวางแผนการทำงาน การปฏิบัติตามกฎระเบียบ การรู้จักประเมินตน ความเสมอต้นเสมอปลาย และความซื่อสัตย์ เนื่องจากผู้วิจัยได้จัดกิจกรรม

การศึกษานอกระบบโรงเรียนโดยการนำทฤษฎีการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง (Self-directed Learning) ของ Knowles (1980) มาใช้ในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย

1) การเตรียมการเพื่อการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องมีความแตกต่างระหว่างบุคคลและตอบสนองความต้องการระหว่างบุคคลของผู้เรียนโดยจัดการเรียนการสอนที่สามารถยืดหยุ่นได้ตามความสามารถของผู้เรียน

2) การสนับสนุนการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ (Student-centered Learning) เพื่อให้ผู้เรียน เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-directed Learning) ตลอดไปนั้น

3) การร่วมกันเรียนรู้ การให้ผู้เรียนมีการเรียนนั้นจะต้องจูงใจให้ผู้เรียนปรับความเชื่อ และการรับรู้ของตนให้รับรู้สิ่งต่างๆ เปลี่ยนไปจากเดิมและแสดงพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปจากเดิม เช่น ผู้สอนจะโน้มน้าวผู้เรียนให้ปรับความเชื่อ และการรับรู้ที่ผู้สอนจะต้องแสดงให้เห็นว่าผู้สอนให้ความใส่ใจกับความรูสึกของนักศึกษาถึงปัญหาต่างๆ

4) การส่งเสริมพัฒนาการในฐานะบุคคล ผู้สอนจะต้องสร้างบรรยากาศของการเรียนการสอน ให้เป็นแบบเปิดเผยแสดงให้เห็นถึงประสบการณ์ การเผชิญปัญหา รวมทั้งวิธีการแก้ไขของตนต่อผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นแนวทางในการเรียนรู้

รูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสม เป็นการช่วยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทำความรู้จักและสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

2. การจัดโครงสร้างทางกายภาพให้อื้ออำนวยความสะดวกร่วมกันวางแผน เป็นการวางแผนขนาดของผู้เข้าร่วมกิจกรรมให้เหมาะสม พร้อมกับสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง

3. การวิเคราะห์ความต้องการ เป็นการร่วมกันวินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

4. การกำหนดวัตถุประสงค์ การแปลงความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมให้กลายเป็นจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ที่ชัดเจน เหมาะสม และสามารถวัดผลสำเร็จของงานได้

5. การวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการช่วยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ออกแบบแผนกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้

6. การนำแผนกิจกรรมไปปฏิบัติ ควรทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกิดความเชื่อมั่นในการเรียนรู้มากขึ้น

7. ประเมินผลการเรียนรู้ ควรมีการตกลงร่วมกันกับผู้ร่วมกิจกรรมในเรื่องเกณฑ์การวัดและประเมินผล แล้วจึงนำวิธีการประเมินผลดังกล่าวมาใช้ในการวัดและประเมินผลกิจกรรม

จากงานวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อวินัยในตนเองของเยาวชน เป็นการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนโดยเน้นการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ โดยเปิดโอกาสให้เยาวชนได้เรียนรู้การสร้างวินัยในตนเองผ่านกิจกรรมกอล์ฟ รวมไปถึงการชี้นำตนเอง เนื่องจากเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีโอกาสได้สำรวจความต้องการของตนเอง สามารถกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ได้ รวมถึงได้เรียนรู้ที่จะมีความรับผิดชอบต่อตนเองด้วย (อาชัญญา รัตนอุบล, 2549) นอกจากนี้การสร้างวินัยและการฝึกวินัยในตนเองให้แก่เยาวชนนั้นเป็นกระบวนการที่ควรทำอย่างต่อเนื่องทุกช่วงวัย โดยสามารถเริ่มตั้งแต่วัยเด็กต่อเนื่องมาถึงเยาวชน เพราะการรับรู้แต่ละช่วงวัยในการเรียนรู้วินัยมีความแตกต่างกัน ยิ่งโตขึ้นวินัยก็มากขึ้น ถ้าเยาวชนได้รับการปลูกฝังวินัยอย่างถูกต้อง วินัยที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีจะเป็นอุปนิสัยที่คงอยู่ในตัวเอง สอดคล้องกับ ญัฐพร สุดดี, (2549) ที่เขียนบทความเรื่องฝึกระเบียบวินัยผ่านกิจกรรมพลศึกษา

กล่าวว่า การปลูกฝังระเบียบวินัยเป็นหน้าที่ของผู้ปกครองและครูที่ควรมีการปรึกษา พุดคุยเพื่อวางแผนในการฝึกวินัยไปในแนวทางเดียวกันเพื่อปลูกฝังให้เยาวชนมีความเข้าใจเรื่องวินัยผ่านการทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน เช่น การส่งงานตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียน การรักษากฎในการเล่นกีฬา เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนได้ฝึกฝนตนเองให้มีวินัยในตนเองเพิ่มขึ้น นอกจากความมีวินัยด้านความตรงต่อเวลา ด้านการวางแผนการทำงาน ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ด้านการรู้จักประเมินตน ด้านความเสมอต้นเสมอปลาย และด้านความซื่อสัตย์แล้ว ผู้ปกครองควรเป็นผู้มีบทบาทในการส่งเสริมให้เยาวชนได้ฝึกความมีวินัยในตนเองผ่านการดำเนินชีวิตประจำวัน การทำกิจกรรม การเล่นเกม และอื่นๆ โดยเพิ่มเติมรายละเอียดของความสำคัญด้านอื่นๆที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสังคมในศตวรรษที่ 21 เช่น การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การตั้งใจทำงาน ความเคารพและเชื่อฟังในเหตุผล ความรักและเมตตาสงสารต่อเพื่อนมนุษย์ และสัตว์ด้วยกัน ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง การยอมรับผลจากการกระทำของตนเอง เป็นต้น

นอกจากนี้สังคมไทยจะสามารถขับเคลื่อนไปสู่สังคมที่น่าอยู่ได้นั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากครอบครัวซึ่งเป็นสถาบันหลักที่มีความสำคัญต่อการอบรม เลี้ยงดู และปลูกฝังให้เยาวชนไทยเป็นคนมีระเบียบวินัย นอกจากนี้หน่วยงานทางการศึกษา เช่น โรงเรียน มหาวิทยาลัย ก็เป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญในการให้ความรู้ และความร่วมมือในการฝึกวินัยในตนเองให้แก่เยาวชน เพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีวินัยทั้งต่อตนเอง ต่อครอบครัว และต่อสังคม

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กาญจนา หาสิตะพันธ์. (2535). *“การควบคุมตนเอง”* ในชุมชนทางวิชาการสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2557). *สถิติคดีของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในปี 2557.*

สืบค้นจาก: <http://www.djop.moj.go.th>.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). *การคิดเชิงวิเคราะห์* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: ชัดเชสมิเดีย.

ณัฐพร สุดดี, “ฝึกระเบียบวินัยผ่านกิจกรรมพลศึกษา,” วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีที่ 36

ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม-ตุลาคม 2550): 115-123.

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559. สืบค้นจาก: www.nesdb.go.th.

พงษ์พันธ์ สุนทรสิต. (2556). *การศึกษารูปแบบและวิธีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาคณะ*

ศึกษาศาสตร์สถาบันการพลศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

รุจิระ บุนนาค, “ระเบียบวินัย สิ่งจำเป็นในการพัฒนาประเทศ,” *แนวหน้า* (16 พฤษภาคม 2558): 5.

สุขุม เฉลยทรัพย์. (2550). *สำรวจความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ ผู้ปกครองและนักเรียน*

นักศึกษาเกี่ยวกับวิกฤติคุณธรรมเยาวชนไทย กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

อาชญญา รัตนอุบล, “การศึกษานอกระบบโรงเรียนในสังคมแห่งการเรียนรู้,” วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, ปีที่ 34 ฉบับที่ 4 (เมษายน-มิถุนายน 2549): 44-56.

ภาษาอังกฤษ

Knowles, M. S. (1980). *The Modern Practice of Adult Education*. Chicago: Association Press

Foilett Publishing Company.